

רבקה סלע

אילנה פרידה

# בְּדֶרֶךְ לְתוֹרָה

הוצאת ספרים יסוד

גלי 36

עריכת לשון: שלומית ברנע

עיצוב וגרפיקה: נועם שושן

איורים: אודי טאוב

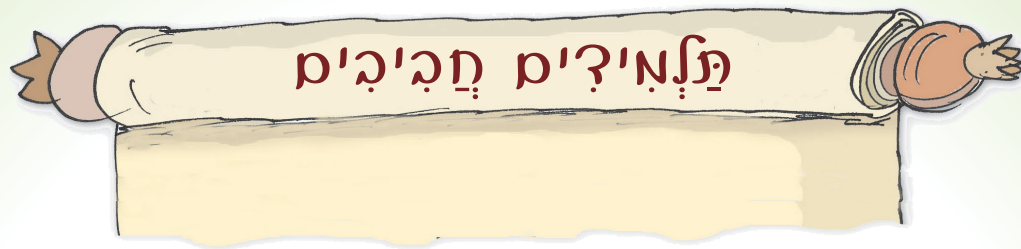
אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,  
לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני,  
אופטי או מכני אחר כל חלק שהוא מהחומר בספר זה.  
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה  
אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמו"ל.

©

כל הזכויות שמורות להוצאת ספרים יסוד

רחוב החופר 34, חולון, טל' 03-5587990

נדפס בישראל תשע"ו 2016



אתם כבר גדולים ועוד מעט תתחילו ללמד תורה. התורה היא ספר עתיק מאוד. התורה קדושה לעם היהודי. בתורה מספר על בריאת העולם ועל משפחת אבותינו: אברהם, יצחק ויעקב, ואמותינו: שרה, רבקה, רחל ולאה; משפחה קטנה שהפכה לעם גדול - עם ישראל.

החוברת "בדרך לתורה" תכין אתכם לקראת הלמוד בתורה. טל וגל הם ילדים בני גילכם, וגם הם מתחילים ללמד תורה.

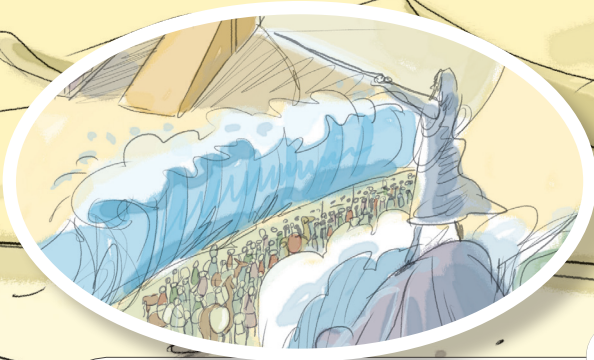
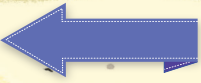


גל וטל ילוו אתכם במהלך הלמידה בחוברת. יחד אתם תלמדו בענין ובהנאה.

אני זוכרת את ספור  
יציאת מצרים.

אני זוכר את הספור על אדם,  
חיה והנחש בגן עדן.

בשביל שלפניכם ציורים המתארים ארועים שקרו לבני ישראל -  
מהתקופה שבה היו עבדים במצרים ועד שקבלו את התורה.  
גזרו את הכתוביות מעמוד 49 והדביקו כל אחת מהן מתחת  
לציור המתאים.



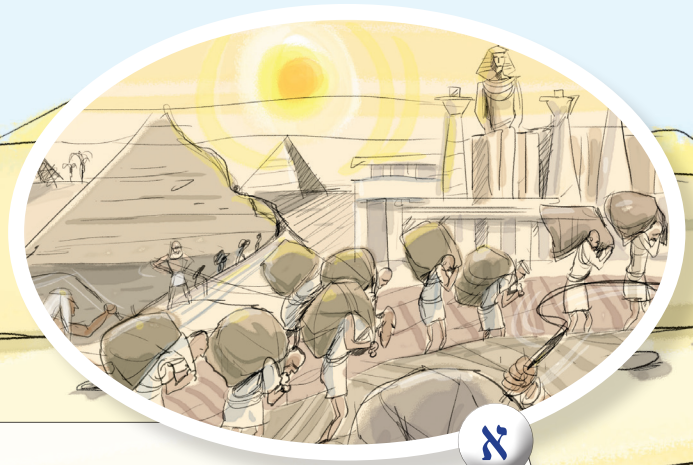
ג



ד



ה



4

Blank text box for notes.

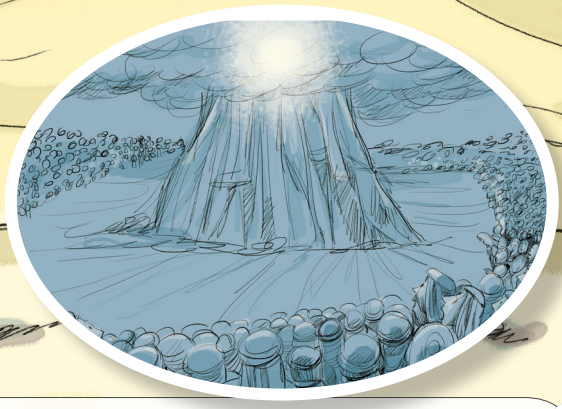


5

Blank text box for notes.

איזה שביל ארך...!!!

אחרי שקבלו את התורה  
נדדו בני ישראל במדבר עוד  
ארבעים שנים עד שהגיעו  
לארץ כנען.



6

Blank text box for notes.

5

## בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְקַבְּלִים אֶת הַתּוֹרָה

### נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע (אֲגָדָה)

כְּשֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָתֵת אֶת הַתּוֹרָה, פָּנָה אֶל הָעַמִּים הַשּׁוֹנִים. תַּחֲלָה פָּנָה אֶל הַכְּנַעֲנִים.

"רְצוֹנְכֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה?" שָׁאַל.

שָׁאַלוּ אוֹתוֹ: "מָה כָּתוּב בָּהּ?"

אָמַר לָהֶם: "לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי."

אָמְרוּ לוֹ הַכְּנַעֲנִים: "אֲנַחְנוּ מְאֻמִּינִים בְּאֱלֹהֵי הַשָּׁמַשׁ, בְּאֱלֹהֵי הַיָּרֵחַ וּבְאֱלֹהֵי הַיָּם וְהָאֵשׁ. אֵין אֲנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת תּוֹרָתְךָ."

פָּנָה אֱלֹהִים אֶל הַבְּבִלִים וְשָׁאַל אוֹתָם: "רְצוֹנְכֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה?"

שָׁאַלוּ אוֹתוֹ: "מָה כָּתוּב בָּהּ?"

אָמַר לָהֶם: "לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל תְּמוּנָה... לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם."

אָמְרוּ לוֹ הַבְּבִלִים: "אֲנַחְנוּ מְאֻמִּינִים בְּפֶסֶלִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לָהֶם. אֵין אֲנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת תּוֹרָתְךָ."

פָּנָה אֱלֹהִים אֶל הָאֲשׁוּרִים וְשָׁאַל אוֹתָם: "רְצוֹנְכֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה?"

שָׁאַלוּ אוֹתוֹ: "מָה כָּתוּב בָּהּ?"

אָמַר לָהֶם: "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ... לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה."

אָמְרוּ לוֹ הָאֲשׁוּרִים: "אֲנַחְנוּ עוֹבְדִים בְּכָל הַיָּמִים. אֵין אֲנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת תּוֹרָתְךָ."



כֵּן פָּנָה אֱלֹהִים לְכָל הָעַמִּים, אֲךָ כָּלֵם סָרְבוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה.

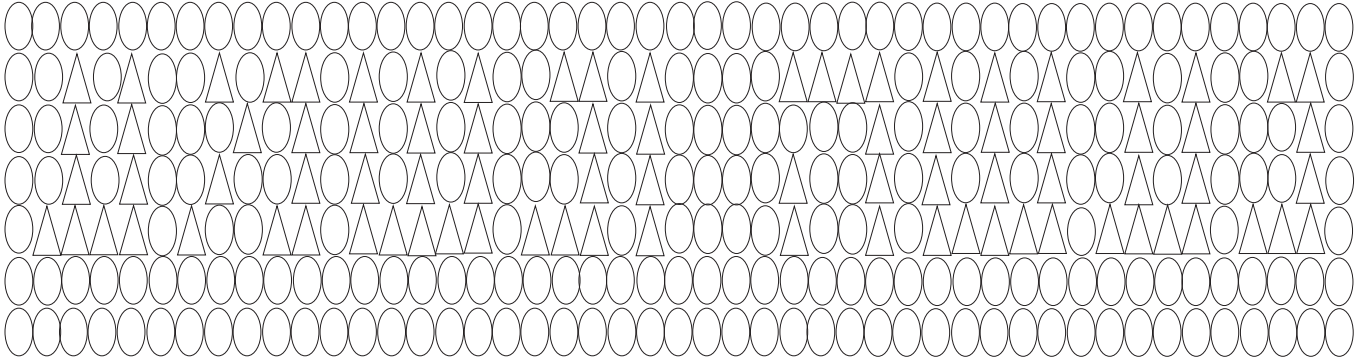
פָּנָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לָהֶם: "רְצוֹנְכֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה?"

עָנוּ כָּלֵם פֶּה אֶחָד: "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע."

על פי ספרי על ספר דברים, פרשת "וזאת הברכה", שמג

1. צבעו את השטחים לפי ההוראות.

בצבע צהוב   
בצבע כחול 



2. השלימו.

" \_\_\_\_\_ " בני ישראל ענו פה אחד:

3. למה התכוננו בני ישראל כשאמרו: "נעשה ונשמע"?

---

---

---

יש דברים שלומדים אותם רק אחרי שעושים אותם.



למה קדם נעשה ואחר כך נשמע?



## ריב ההרים (אגדה)

בשעה שרצה הקדוש־ברוך־הוא לתת את התורה לבני ישראל, החלו ההרים לריב ולהתוכח.

אמר הר החרמון: "אני הגבוה בהרים, ופסגתי לבנה ומשלגת. עלי תנתן התורה!"

אמר הר הכרמל: "אני צופה אל הים התיכון, ואני ירק כל ימות השנה. עלי תנתן התורה!"

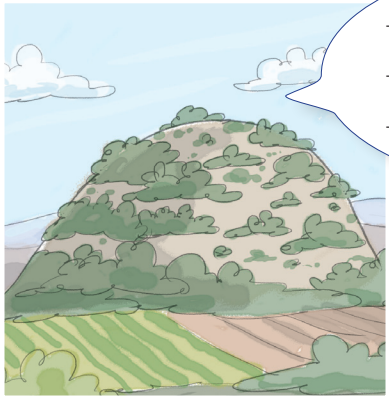
אמר הר התבור: "אני מתנשא בלב העמק, ופסגתי עגלה ככפה. עלי תנתן התורה!"

רק הר אחד, הר סיני, עמד בשקט וחשב בלבו: "אני מתנשא בלב המדבר הצחיח, לא צומח עלי לא עץ ולא שיח, אני בודאי לא מתאים."  
ראה הקדוש־ברוך־הוא את הר סיני הצנוע ואמר:  
"על הר סיני אתן את התורה לעמי ישראל."

על פי מדרש תהלים, שוחר טוב, סח, טו



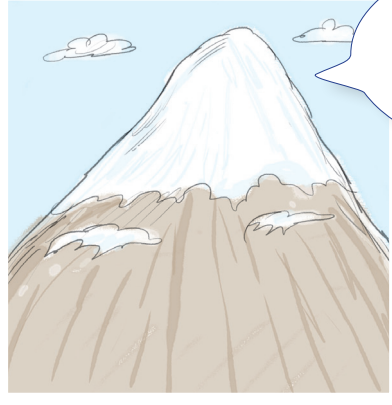
1. כְּתֹבוּ בְּתוֹךְ בּוֹעוֹת הַדְּבִיר.  
בְּמָה הַתְּגָאָה כָּל הָר?



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

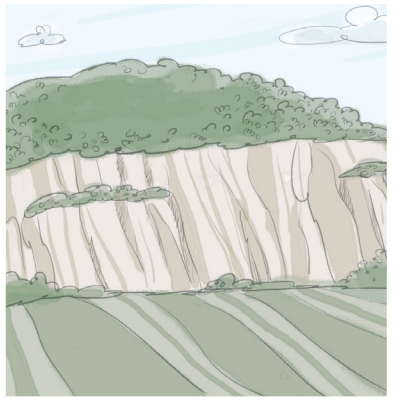
\_\_\_\_\_



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

2. מְדוּעַ בָּחַר אֱלֹהִים לָתֵת אֶת הַתּוֹרָה דּוֹקָא עַל הָר סִינַי?

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

מהשׂוֹיץ יוֹצֵא מִיץ!



הַצְּנִיעוֹת מְשִׁתְּלָמֵת!



## מתן תורה (אגדה)

כְּשֶׁנָתַן הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַתּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

צָפוּר לֹא צִיָּצָה,

עוֹף לֹא פָּרַח,

שׁוֹר לֹא גָעָה,

רוּחַ לֹא נָשַׁב,

הַיָּם לֹא סָעָר,

הַבְּרִיּוֹת לֹא דָבְרוּ,

כָּל הָעוֹלָם שָׁתַק וְהִחְרִישׁ.

אֲזַ נִשְׁמַע מִקְּצֵה הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ קוֹלוֹ שֶׁל אֱלֹהִים: **"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ!"**

על פי שמות רבה כט

1. השלימו.

כְּאִשֶּׁר קִבְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה צָפוּר לֹא \_\_\_\_\_ , הַרוּחַ לֹא \_\_\_\_\_ ,

עוֹף לֹא \_\_\_\_\_ , הַיָּם לֹא \_\_\_\_\_ , שׁוֹר לֹא \_\_\_\_\_ ,

הַבְּרִיּוֹת לֹא \_\_\_\_\_ , כָּל הָעוֹלָם \_\_\_\_\_ .

אֲזַ \_\_\_\_\_ מִקְּצֵה \_\_\_\_\_ וְעַד \_\_\_\_\_ קוֹלוֹ שֶׁל \_\_\_\_\_ :

צַבְעוּ. "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ"

כָּל הָעוֹלָם עָצַר מִלְּכַת!



אִיזָה מִתַּח, אִיזָה שִׁקְטָה!



## עוד נמשכת השרשרת

"מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמָסַר אוֹתָהּ לַיהוֹשֻׁעַ,  
יְהוֹשֻׁעַ מָסַר אֶת הַתּוֹרָה לְזִקְנִים,  
הַזִּקְנִים מָסְרוּ אֶת הַתּוֹרָה לְנְבִיאִים,  
הַנְּבִיאִים מָסְרוּ אֶת הַתּוֹרָה לְאַנְשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה..."

על פי מסכת אבות, משנה א

1. צבעו **בצהוב** את הדמויות המופיעות בטקסט.
2. צבעו **בכחול** את הפעלות שעושות הדמויות.
3. צבעו **בירוק** את מה שמוסרות הדמויות זו לזו.

התורה נמסרת מדור לדור, מאב לבנו, בשרשרת של מסירה שאין לה סוף. כך נוצרה המסורת.

גם אתם מתחילים ללמד תורה ומצטרפים לשרשרת הדורות.

סבתא רבא \_\_\_\_\_  
סבא רבא \_\_\_\_\_  
סבותי \_\_\_\_\_  
סבי \_\_\_\_\_  
אמי \_\_\_\_\_  
אבי \_\_\_\_\_  
אני \_\_\_\_\_

4. השלימו את שרשרת המסירה של משפחתכם.  
כתבו את השמות.

היהודים לומדים תורה כבר כשילדתם אלפים שנה.

סבי וסבתי למדו תורה אבי ואמי למדו תורה וגם אני לומד תורה.



5. ספרו על מנהגים, על טקסים או על חפצים העוברים במשפחתכם מדור לדור.

---



---



---

## חמשת חמשי התורה

התורה נחלקת לחמשה ספרים. כל ספר נקרא חמש.



1. איזו מלה מסתתרת בתוך המלה **חמש**?
2. כמה ספרים בתורה?
3. א. בתפזרת מסתתרים שמות החמשים - מימין לשמאל ומלמעלה למטה.

י	ת	י	ש	א	ר	ב
ח	ד	ת	ל	ש	צ	מ
א	ב	ק	ט	מ	ג	ד
א	ר	ק	י	ו	ס	ב
ו	י	פ	נ	ת	ס	ר
ל	מ	כ	ל	ה	מ	צ

הקיפו אותם.

ב. כתבו את שמות החמשים לפי הסדר.

---



---



---

זה הספר הראשון בתנ"ך.



השנה נלמד את חמש בראשית.





# אֶחָד מִי יוֹדֵעַ?

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ?

אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ:

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.



אֲרֵבַע מִי יוֹדֵעַ?

אֲרֵבַע אֲנִי יוֹדֵעַ:

אֲרֵבַע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,

שְׁנֵי לוֹחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.



שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ?

שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ:

שְׁנֵי לוֹחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.



חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ?

חֲמִשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ:

חֲמִשָּׁה חֲמוּשֵׁי תּוֹרָה, אֲרֵבַע אִמָּהוֹת,

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוֹחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.



שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ?

שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ:

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוֹחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

1

2

3

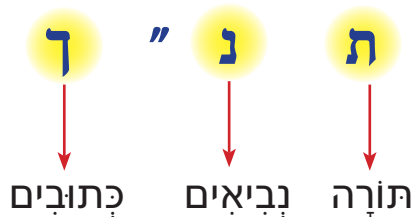
4

5



## הַתַּנְ"ךְ

חֲמִשָּׁת חֲמִשֵּׁי הַתּוֹרָה הֵם חֵלֶק מִסֵּפֶר הַתַּנְ"ךְ. הַמְלָה תַנְ"ךְ הִיא רֵאשִׁי תְבוּת:



בַּתַּנְ"ךְ עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה סְפָרִים.

שְׁמַעְתִּי שְׂקוֹרָאִים לַתַּנְ"ךְ "סֵפֶר הַסְּפָרִים",  
וְהִיְיֹודִים נִקְרָאִים "עִם הַסֵּפֶר".



אָחִי קִבֵּל בְּמַתָּנָה סֵפֶר תַּנְ"ךְ  
כְּשֵׁסִים אֶת בֵּית הַסֵּפֶר הַיְסוּדִי.



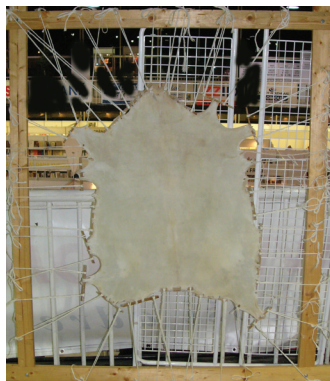
## אֵיךְ מְכִינִים סֵפֶר תּוֹרָה?

סֵפֶר הַתּוֹרָה שְׁבֻבִית הַכְּנֻסֶת שׁוֹנָה בְּצוּרְתוֹ מִסֵּפֶר הַתּוֹרָה שְׁלָנוּ.

אֲנַחְנוּ לּוֹמְדִים מִסֵּפֶר תּוֹרָה מְדַפֵּס עַל נִיר וְיֵשׁ בּוֹ צִיּוּרִים וְתַמּוּנוֹת.

סֵפֶר הַתּוֹרָה שְׁבֻבִית הַכְּנֻסֶת כָּתוּב עַל מְגֵלַת קֶלֶף.

הַקֶּלֶף עָשׂוּי מֵעוֹר שֶׁל בְּהֵמָה טְהוֹרָה. לְמִשָּׁל: פָּרָה.



אֶת הָעוֹר מְנַקִּים, מוֹתְחִים, מִיבְּשִׁים

וְחוֹתְכִים לִירִיעוֹת מְרַבְּעוֹת.



כותב ספר התורה מעתיק  
את התורה אל יריעות הקלף.



כותב ספר התורה מחבר את יריעות הקלף  
זו לזו בעזרת גידים של בעלי חיים  
טהורים עד שמתקבלת **מגלה** ארפה.



כל קצה של המגלה מחבר  
למקל שנקרא **עץ חיים**.  
את המגלה גוללים על  
שני המקלות הללו.

עוטפים את ספר התורה במעיל או  
שמכניסים אותו לתוך קפסה עשויה עץ או מתכת.  
מקשטים את ספר התורה ב**כתרים** ו**ברמונים**.

1. חברו בקו כל מלה לפרושה. כתבו ליד כל מלה את האות המופיעה ליד פרושה.

- |                                     |                                    |                            |
|-------------------------------------|------------------------------------|----------------------------|
| <input type="radio"/> קלף           | <input checked="" type="radio"/> ה | עטיפה לספר התורה           |
| <input type="radio"/> עץ חיים       | <input checked="" type="radio"/> ר | קשטים לספר התורה           |
| <input type="radio"/> כתרים ורמונים | <input checked="" type="radio"/> ו | מקל שעליו גוללים את התורה  |
| <input type="radio"/> מעיל          | <input checked="" type="radio"/> ת | יריעת עור של בעל חיים טהור |

קראו מלמעלה למטה. מה קבלתם?

2. גזרו את המשפטים מעמוד 49 והדביקו אותם על פי הסדר של תהליך הכנת ספר תורה.

מקשטים את התורה ושמים לה כתר כמו למלכה.

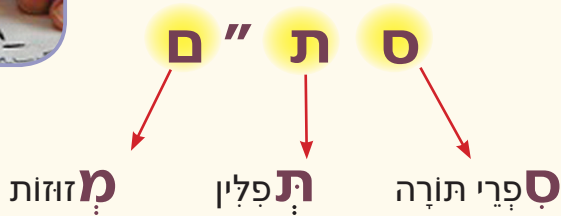


התורה קדושה לעם היהודי.




### סופר סת"ם

את ספר התורה שבבית הכנסת כותב סופר סת"ם. המלה סת"ם היא ראשי תבות.







סופר סת"ם כותב ספרי תורה, תפלין ומזוזות.  
 סופר סת"ם מעתיק את התורה אל מגלת קלף בעזרת  
 קלמוס.

יש סופרים הכותבים בקלמוס עשוי מקנה.  
 יש סופרים הכותבים בקלמוס עשוי מנוצה.



סופר סת"ם מכין דיו שחורה מיוחדת, העשויה על פי מתכון עתיק, מחמרים  
 מהטבע: שרף עצים, אבקת קלפת רמון, פחם ועוד. סופר סת"ם טובל את  
 הקלמוס בדיו וכותב כל אות לאט לאט ובזהירות כדי שלא תהיה טעות. את  
 האותיות שעטנ"ז ג"ץ הוא מקשט בכתרים הנקראים **תגים**.



1. הקיפו את האותיות המקשטות בתגים.

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ ם  
 נ ן ס ע פ ף צ ן ק ר ש ת

2. מה כותב סופר סת"ם? הקיפו את המלים המתאימות.

ספרי תורה    אגדות    שירים    תפלין    מכתבים    מזוזות

3. בַּמָּה כּוֹתֵב סוֹפֵר סֵת"ם? הַקִּיפוּ אֶת הַמְּלִים הַמְּתַאיִמוֹת.

עֶפְרוֹן    מַחֵק    דִּיו    מַצְבֵּעַ (טוֹש)    מַכְחוּל    קֶלְמוֹס

4. כְּתִבוּ מֵתַחַת לְכֹל תְּמוּנָה אֶת הַמְּלִים הַמְּתַאיִמוֹת (הַעֲזְרוּ בַּמַּחֵסֶן).



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

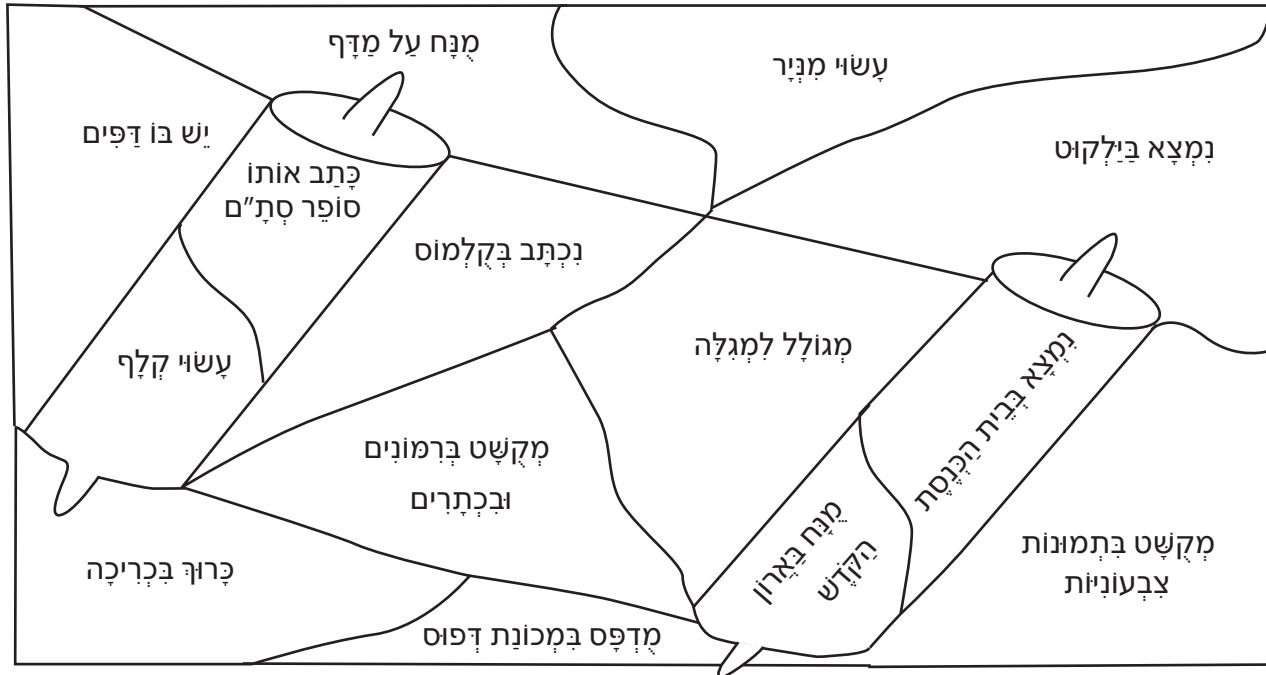
\_\_\_\_\_

**מַחֵסֶן:** קֶלְמוֹס עֲשׂוּי נוֹצָה, קֶלְמוֹס עֲשׂוּי קֶנֶה, קֶסֶת דִּיו, תְּפִלִּין,  
מְזוּזָה, סֵפֶר תּוֹרָה, קֶלֶף

5. צבעו

א. בצבע צהוב את השטחים שבהם מלים הקשורות לספר התורה שבבית הכנסת.

ב. בצבע ירוק את השטחים שבהם מלים הקשורות לספר התורה של התלמידים.



ג. מה קבלתם?



בית הכנסת "ברכת יצחק" בראשון לציון



תבה מהדורת לספר תורה בגנח צפון אפריקה



ספר תורה בסגנון עדת תימן

## בית הכנסת

בית כנסת הוא בית התפלה היהודי שבו מתכנסים היהודים, מתפללים ולומדים תורה יחד. בבית הכנסת **אולם** גדול שבו יושבים המתפללים הגברים. הנשים מתפללות ב"עזרת הנשים".

בבית הכנסת, בפתל שפונה לכוון ירושלים, נמצא **ארון הקדש** ובו מנחים ספרי התורה. ארון הקדש מכסה בוילון הנקרא **פרכת**. הפרכת עשויה בד יקר, ועליה רקומים מגני דוד וכתרים בחוטי זהב וכסף.

במרכז האולם נצבת **במה** ועליה **דוכן**, שעליו מניחים את ספר התורה כדי לקרא בו. המתפללים יושבים מסביב לבמה כדי שיוכלו לשמע את הקריאה בתורה.

על הבמה, מול ארון הקדש, עומד ה**קורא בתורה**, והוא קורא בתורה בקול ובהטעמה. החזן מצביע על הכתוב בתורה - בעזרת כלי דק עשוי כסף בצורת כף יד, הנקרא **אצבע מראה**. כף שומרים על קדשתו ועל נקיונו של ספר התורה. כל תפלה הנערכת בבית הכנסת מתקיימת בנוכחותם של עשרה גברים יהודיים לפחות. הצבור המתפלל נקרא **מנין**.

מוציאים את ספר התורה מארון הקדש ביום שני, חמישי ושבת, בראשי חודשים, במועדים ובתעניות.



בית הכנסת בכפר עציון

1. אם בקרתם בבית הכנסת, ספרו:

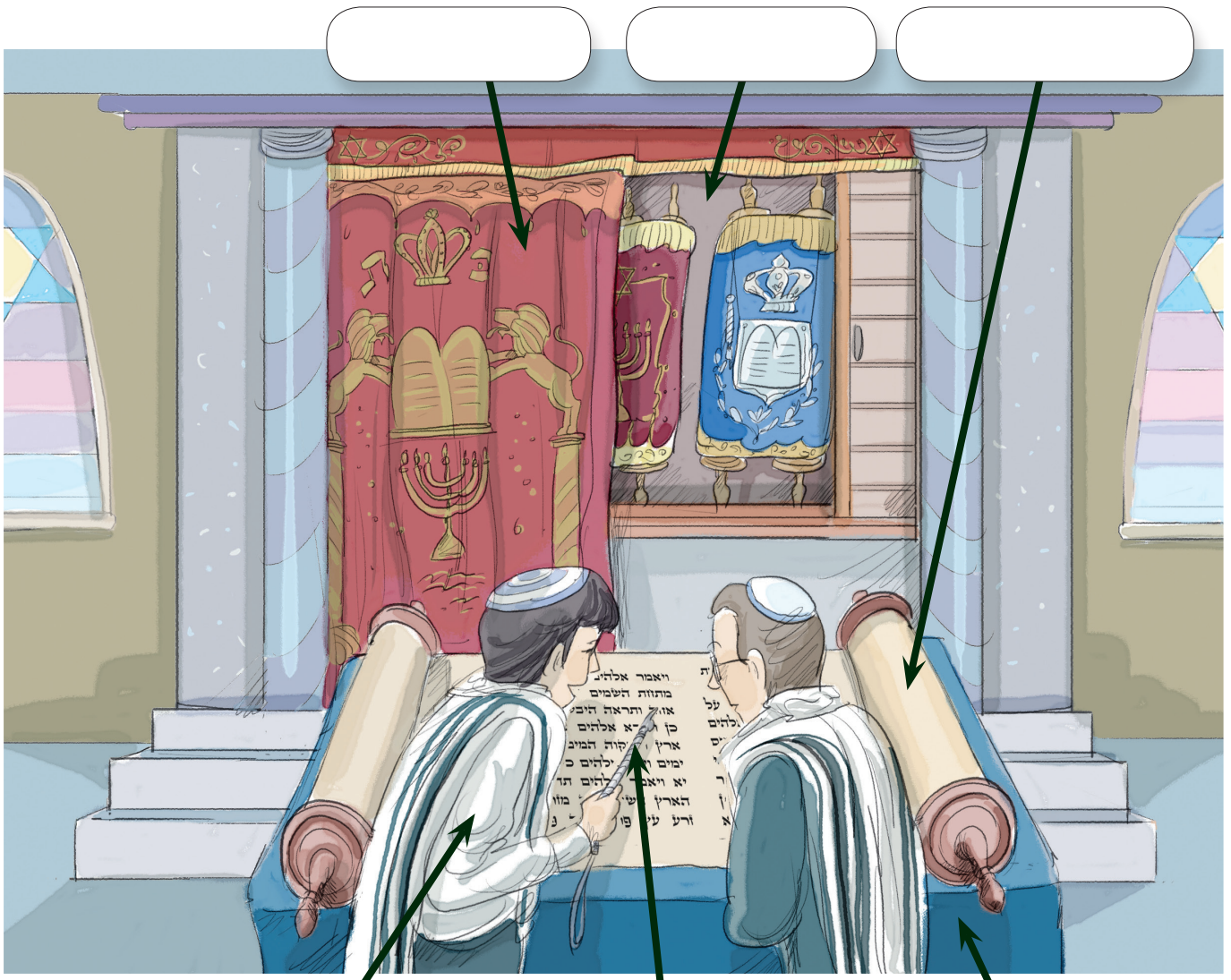
א. מה ראיתם בבית הכנסת? \_\_\_\_\_

ב. מה שמעתם בבית הכנסת? \_\_\_\_\_

ג. מה הרגשתם בבית הכנסת? \_\_\_\_\_

2. כתבו על מה מצביע כל חץ.

**מחסן:** פרכת, ארון קדש, דוכן, הקורא בתורה, אצבע מראה, ספר תורה



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

3. תצורף (פזל)

- א. גזרו את חלקי התצורף מעמוד 51.  
ב. קראו את השאלות.  
ג. הדביקו כל תשובה במקום המתאים.

היכן מניחים את ספרי התורה?	באילו ימים מוציאים את ספר התורה מארון הקדש?
במה מכסה ארון הקדש?	
באיזה כלי מצביע החזן על המלים בתורה?	לאיזה כוון פונה ארון הקדש?

ד. מה קבלתם?



4. א. צבעו את הפרכת.

ב. אילו סמלים יהודיים

על הפרכת?

---



---



---



---



---

שרים בדרך לתורה



## אָדוֹן עוֹלָם

מלים: מהמקורות

לחן: עזי חיטמן

וְאַחֲרֵי כָּכָל הַכֹּל  
 לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא  
 וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹנֶה  
 וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאָרָה.

אָדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ  
 בְּטָרֶם כָּל יִצִּיר נִבְרָא  
 לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּחִפְצוֹ כֹּל  
 אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא

## פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ וְקִרְיַאתָהּ בְּבֵית הַכְּנֻסָּת

הַתּוֹרָה נִחְלָקֶת לַחֲמִשִּׁים וָאַרְבַּע פְּרָשׁוֹת. בְּכָל שַׁבַּת קוֹרְאִים בְּבֵית הַכְּנֻסָּת פְּרֻשָּׁה אַחַת - הַיָּא פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ. כִּי מְסִימִים אֶת קִרְיַאת כָּל הַתּוֹרָה בְּמִשְׁךְ שָׁנָה אַחַת: מֵתַחֲלִילִים בְּחֶמֶשׁ בְּרֵאשִׁית וּמְסִימִים בְּחֶמֶשׁ דְּבָרִים. בַּיּוֹם שָׁבוּ מְסִימִים אֶת קִרְיַאת הַתּוֹרָה וּמֵתַחֲלִילִים לְקֹרֵא אוֹתָהּ מֵרֵאשִׁיתָהּ, חוֹגְגִים אֶת חַג שְׁמַחַת תּוֹרָה.

1. הַשְּׁלִימוּ.

- א. בַּתּוֹרָה \_\_\_\_\_ פְּרָשׁוֹת.
- ב. מֵתַחֲלִילִים לְקֹרֵא בַּתּוֹרָה בְּחֶמֶשׁ \_\_\_\_\_.
- ג. מְסִימִים לְקֹרֵא בַּתּוֹרָה בְּחֶמֶשׁ \_\_\_\_\_.
- ד. קִרְיַאת הַתּוֹרָה כְּלָה בְּבֵית הַכְּנֻסָּת נִמְשַׁכֶּת \_\_\_\_\_.
- ה. בַּיּוֹם שָׁבוּ מְסִימִים אֶת קִרְיַאת הַתּוֹרָה וּמֵתַחֲלִילִים אֶת קִרְיַאתָהּ מֵהַתְּחִלָּה חוֹגְגִים אֶת חַג \_\_\_\_\_.

## סִמּוֹן הַפְּרָקִים וְהַפְּסוּקִים בַּתּוֹרָה

הַחֶמֶשׁ שָׁבוּ לומְדִים הַתְּלִמִּידִים נִחְלָק לַפְּרָקִים, וְכָל פֶּרֶק נִחְלָק לַפְּסוּקִים. הַפְּרָקִים וְהַפְּסוּקִים מְסֻמָּנִים בְּאוֹתִיּוֹת. הַפְּרָק הָרֵאשׁוֹן נִקְרָא פֶּרֶק א, הַשֵּׁנִי נִקְרָא פֶּרֶק ב וְכֵן הֵלָא. הַפְּרָק נִחְלָק לַפְּסוּקִים: פְּסוּק א, פְּסוּק ב וְכֵן הֵלָא. לַפְּנִיכֶם דִּף מֵהַפְּרָשָׁה הָרֵאשׁוֹנָה בְּסֵפֶר בְּרֵאשִׁית.

1. צְבָעוּ בְּאָדָם אֶת שֵׁם הַפְּרָשָׁה.
2. צְבָעוּ בִּירֶק אֶת מִסְפַּר הַפְּרָק.
3. צְבָעוּ בְּצָהָב אֶת מִסְפְּרֵי הַפְּסוּקִים.

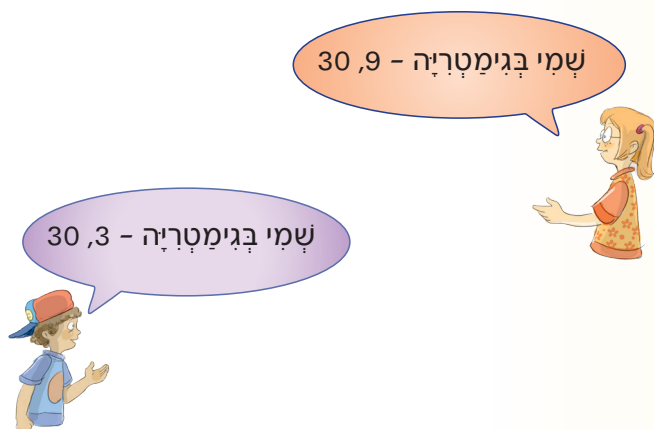


## פְּרַשְׁת בְּרֵאשִׁית

### פָּרָק א

- א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ.  
ב וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֵהוֹ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם, וְרוּחַ אֱלֹהִים  
מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם.  
ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "יְהִי אוֹר!" וַיְהִי־אוֹר.  
ד וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב, וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר  
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.  
ה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קֶרָא לַיְלָה.  
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד.

## אוֹתוֹת וְעֵרְכֵיהֶן הַמְסֻפָּרִים – גִּימְטְרִיָּה



מָה שְׁמֵי בְּגִימְטְרִיָּה?  
שְׁמֵי בְּגִימְטְרִיָּה:

30 = ל	1 = א
40 = מ	2 = ב
50 = נ	3 = ג
60 = ס	4 = ד
70 = ע	5 = ה
80 = פ	6 = ו
90 = צ	7 = ז
100 = ק	8 = ח
200 = ר	9 = ט
300 = ש	10 = י
400 = ת	20 = כ

4. א. הפכו את המספרים לאותיות ותקבלו משפט שכתב המשורר חיים נחמן ביאליק על התורה באחד משיריו.

40	10	200	100	10	-	7	80	40	-	5	200	6	400	-	10	200	2	4

(פז = ז'הב)

ב. למה התפון המשורר ביאליק? \_\_\_\_\_

כ	יט	יח	יז	טז	טו	יד	יג	יב	יא	י
20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10

**שימו לב:** המספר חמשה-עשר והמספר ששה-עשר אינם מסמנים בצרופי האותיות **יה ויו** כי אותיות אלה הן משמו המפרש של אלהים.

אם כך: המספר חמשה-עשר מסמן באותיות **טו** כי  $טו = ט + ו$

$$15 = 6 + 9$$

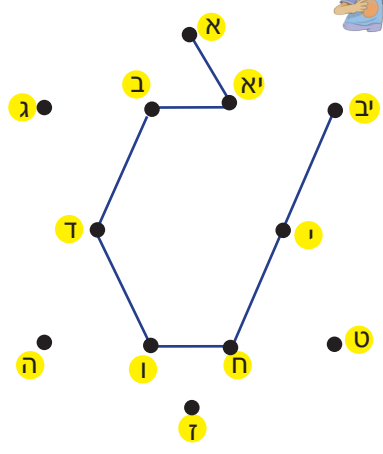
המספר ששה-עשר מסמן באותיות **טז** כי  $טז = ט + ז$

$$16 = 7 + 9$$

את חג טו בשבט חוגגים ביום החמשה-עשר בחדש שבט.



עכשו אני מבינה למה נקרא חג הנטיעות טו בשבט.



5. ספרו באותיות: מתחו קו מנקודה לנקודה לפי סדר האותיות.

מה קבלתם? \_\_\_\_\_

אַחֲרֵי יֵט יְבוֹאוּ:

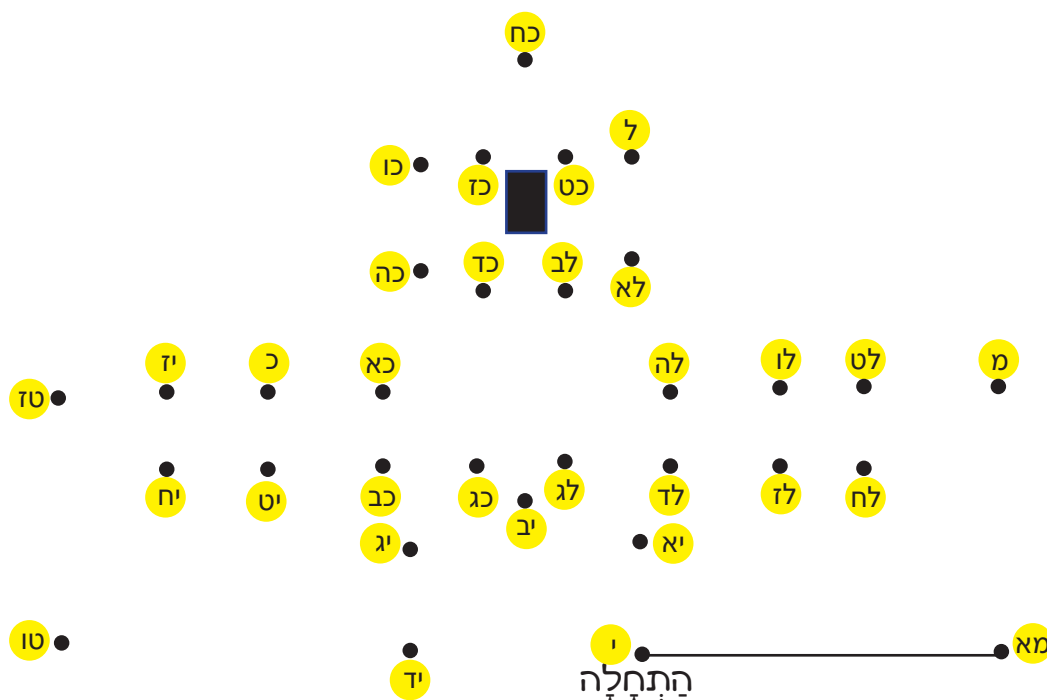
כט	כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב	כא	כ
29	28	27	26	25	24	23	22	21	20

אַחֲרֵי כֵט יְבוֹאוּ:

מ	לט	לח	לז	לו	לה	לד	לג	לב	לא	ל
40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	30

6. סִפְרוּ בְּאוֹתֵיזוֹת.

מִתְחִיל קוֹ מִנְקֻדָּה לְנֻקְדָּה.



7. התבוננו בלוח חֶדֶשׁ תִּשְׁרִי וְעֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת.

- א. באיזה תאריך חל ראש השנה? \_\_\_\_\_  
 ב. באיזה תאריך חל יום הכפורים? \_\_\_\_\_  
 ג. באיזה תאריך מתחיל חג הסוכות? \_\_\_\_\_  
 ד. באיזה תאריך חל חג שמחת תורה? \_\_\_\_\_  
 ה. כמה ימים בחדש תשרי? \_\_\_\_\_

**חֶדֶשׁ תִּשְׁרִי תשע"ז**

ש	ו	ה	ד	ג	ב	א
ו	ה	ד	ג	ב ראש השנה	א ראש השנה	
יג	יב	יא	י יום כיפור	ט	ח	ז
כ סוכות	יט סוכות	יח סוכות	יז סוכות	טז סוכות	טו סוכות	יד
כז	כו	כה	כד	כג	כב שמחת תורה	כא סוכות
				ל	כט	כח

8. מִי לִפְנֵי וּמִי אַחֲרָי? הַשְּׁלִימוּ.

\_\_\_\_\_, יד, \_\_\_\_\_      \_\_\_\_\_, יח, \_\_\_\_\_      \_\_\_\_\_, יא, \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_, יב, \_\_\_\_\_      \_\_\_\_\_, טז, \_\_\_\_\_      \_\_\_\_\_, כה, \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_, יט, \_\_\_\_\_      \_\_\_\_\_, כא, \_\_\_\_\_      \_\_\_\_\_, ל, \_\_\_\_\_

אחותי לומדת בתיכון בכתה יב.



אחי הגדול לומד בחטיבת הבינים בכתה ח.



## שמחת תורה

בַּחג שמחת תורה מְרַגֶּשֶׁת שְׂמֵחָה גְדוֹלָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. מוֹצִיִּים אֶת סֵפֶר התורה מֵאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ, וְהַמְתַּפְּלִים נוֹשְׂאִים אוֹתָם בְּזִרְעוֹתֵיהֶם וּמְקִיפִים אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּשִׁירָה וּבְרִקְוִדִים. הַיְלָדִים מְצַטְרְפִים לְשִׂמְחָה וּמְנוֹפְפִים בְּדָגְלִים צְבֻעוֹנִים הַמְעַטְרִים בְּצִיּוּרֵי שֵׁל סֵפֶר תוֹרָה, שׁוֹפְרוֹת, כְּתָרִים וְרִמּוֹנִים. עַל הַדָּגְלִים כְּתוּב "שִׁישׁוֹ וְשִׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תוֹרָה".

1. צְבֻעוּ אֶת הַצִּיּוּר.





שירים בדרך לתורה



## תורה אורה

מלים: דודו ברק

לחן: טוני אנטוול הלפמן

דגל, נר וגם תפוח

ובחוץ נושכת רוח

דרך נתלש מתוך הלוח

עף בסערה.

בית הכנסת כבד פתוח

באולם נגון שלוח

איה נשקט ואיה ננוח

בשמחת תורה.

תורה אורה

תורה אורה

שאין כמוה לתפלה לתפארה

תורת מדרש מהר סיני, מן המקדש

על לשוננו היא

כצפיחית בדבש.

ברחובות המיה גוברת

הקפה גדולה עוברת

ונוהרת השרשרת

בשמחת תורה.



## שישו ושמחו בשמחת תורה

מלים: מן המקורות

לחן: שיקה פיקוב

שישו ושמחו

בשמחת תורה

ותנו כבוד לתורה.

## יְלִדֵי יִשְׂרָאֵל לּוֹמְדִים תּוֹרָה

בְּמִשְׁךְ אֲלָפִים שָׁנָה הָיוּ הַיְהוּדִים מְפָזְרִים בְּאַרְצוֹת שׁוֹנוֹת בְּעוֹלָם, אוֹלָם בְּכָל מְקוֹם הַקְּפִידוֹ שֶׁיְלִידֵיהֶם יִלְמְדוּ תּוֹרָה מִגִּיל צְעִיר.

### 1. כִּךְ לְמַדּוּ הַיְלָדִים תּוֹרָה בְּקֵהלוֹת יְהוּדוֹת אֲשֶׁכֶּנֶז



בְּחַג הַשְּׁבִיעוֹת, חַג מִתֵּן תּוֹרָה, הָיָה הָאָב מְעִיר אֶת בְּנוֹ בֶּן הַחֲמִשׁ מִקֶּדֶם בְּבִקְרָא וְאוֹמֵר לוֹ: "הַיּוֹם אֶתָּה מִתְחִיל לְלַמֵּד תּוֹרָה." הָאָב הָיָה עוֹטֵף אֶת בְּנוֹ בְּטִלְיַת וְנוֹשֵׂא אוֹתוֹ עַל יָדָיו לְבֵיתוֹ שֶׁל הַמְּלַמֵּד. הַמְּלַמֵּד הָיָה מוֹשִׁיב אֶת הַיֶּלֶד עַל בְּרָכְיוֹ וּמְרָאָה לוֹ לוֹחַ וְעָלְיוֹ אוֹתֵינִית הָאֶלֶף-בֵּית מְרוּחוֹת בְּדָבֶשׁ. הַמְּלַמֵּד הָיָה מְצַוֶּה עַל הַיֶּלֶד: "לִקֶּק אֶת הָאוֹת א! לִקֶּק אֶת הָאוֹת ב!" כִּךְ הָיָה הַיֶּלֶד עוֹבֵר עַל הָאוֹתֵינִית בְּאַצְבָּעוֹ וּמְלַקֵּק אֶת הַדָּבֶשׁ. אַחֵר כִּךְ הִגִּישׁוּ לַיֶּלֶד עוֹגִיּוֹת וּבִיצִים קִשׁוֹת שֶׁעָלִיָּהֶן הָיוּ כְּתוּבִים פְּסוּקִים מִן הַתּוֹרָה.

הַמְּלַמֵּד קָרָא אֶת הַפְּסוּקִים בְּקוֹל, וְהַיֶּלֶד חָזַר אַחֲרָיו וְאָכַל אֶת הָעוֹגִיּוֹת וְאֶת הַבִּיצִים. בְּסוֹף הַטָּקִס הוֹבִיל הַמְּלַמֵּד אֶת הַיֶּלֶד אֶל שֵׁפֶת הַנַּחַל וְהִסְבִּיר לוֹ: "לְמַדּוּ הַתּוֹרָה הוּא כְּמוֹ הַמַּיִם הַזּוֹרְמִים בַּנַּחַל, לְלַמּוֹד הַתּוֹרָה אֵין סוֹף." עֲנוּ.

א. מִדּוּעַ נִעְרַךְ טָקִס הַתְּחִלַּת לְמַדּוּ הַתּוֹרָה דְּזִקָּא בְּחַג הַשְּׁבִיעוֹת? \_\_\_\_\_

---

---

ב. מה עשה המלמד כדי לחבב את למוד התורה על הילד בן החמש?

---

---

ג. במה דומה למוד התורה למים הזורמים בנחל?

---

---



שרים בדרך לתורה



שימו עין, הטו און  
אל הכתוב פה;  
מי שיקרא מהר עברית,  
דגל אתן לו.

### חדר קטן

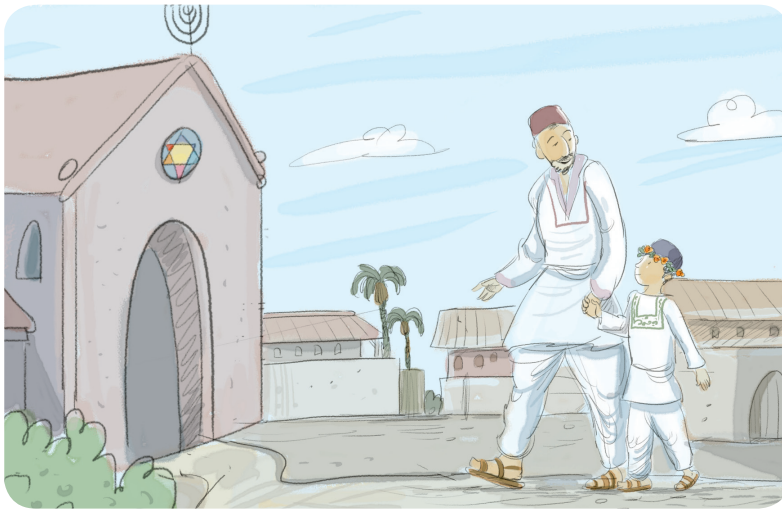
מלים ולחן: מרק ורשבסקי

חדר קטן, צר וחסמים,  
ועל הכירה אש;  
שם הרבי לתלמידיו  
מורה אלקר-בית.

את תורתני, ילדי חמד,  
שמעו, זכרו-נא;  
שנו, ילדים וחזרו:  
קמץ-אלף - א!



## 2. כן למדו הילדים תורה בקהלות יהדות מרוקו



### אצלנו בכפר טודרא

מלים: יהושע סובול

לחן: שלמה בר

אצלנו בכפר טודרא  
שבלב הרי האטלס  
היו לוקחים את הילד  
שהגיע לגיל חמש.  
כתר פרחים עושים לו  
כשהגיע לגיל חמש  
אצלנו בכפר טודרא.  
ואז את חתן השמחה  
שהגיע לגיל חמש  
אצלנו בכפר טודרא  
מכניסים לבית הכנסת.

וכותבים על לוח עץ  
את כל האותיות בדבש  
ואומרים לו: חביבי, לקקי!  
והיתה התורה שבפה  
מתוקה כמו טעם של דבש.  
אצלנו בכפר טודרא  
שבלב הרי האטלס.

א. באיזה גיל התחילו הילדים ללמד תורה בכפר טודרא? \_\_\_\_\_

ב. מה עשו בכפר טודרא כדי לחבב על הילד את למוד התורה? \_\_\_\_\_

ג. ספרו על יום הלמודים הראשון שלכם בבית הספר. \_\_\_\_\_

### 3. כָּךְ לָמְדוּ הַיְלָדִים תּוֹרָה בַּקְהָלוֹת יְהוּדוֹת תֵּימָן

(ספורו של ילד בן חמש, לפי א. צדוק)

השכם בבקר, עם זריחת החמה, הלבישו לי מכנסים קצרים, עליהם שמלה, ועטפו אותי בטלית. על צוארי שמו טבעת ברזל הנקראת **טוק**. ואם תשאלו טבעת הברזל לשם מה היא - אענה: יש אומרים: סגלה היא מפני עין הרע. ויש האומרים: כדי להרגיל אותי בעל מצוות התורה מילדות. כן צעדתי אל חדר הלמוד של המורי (המלמד). היה זה חדר חשוך, ורק פתח אחד לו, שדרכו חדרו האור והאזיר. על הקרקע היו פרושות מחצלות ישנות ובלויות. על המחצלות ישבו כארבעים ילדים, בני גילים שונים, מבני ארבע ועד בני שלוש-עשרה. למורי היה מקום מיוחד ליד הקיר. כל הילדים ישבו סביבו שורות-שורות.

הגדולים מימינו ומשמאלו,

הבינוניים לפניו והקטנים

בשורה האחרונה.

המורי היה קורא בקול את

הפסוק: "בראשית ברא

אלהים", וכל הילדים היו

חוזרים אחריו בצעקות

מחרישות אזנים.

כן נמשכה הלמידה עד

הצהרים. בצהרים היתה

הפסקה, והלכנו הביתה

לאכל ארוחת צהרים.

לעתים העניש המורי את

התלמידים המפריעים



והשאירם ללמד בחדר בזמן הפסקת הצהרים.  
 אחרי הארוחה חזרנו לחדר והסתדרנו קבוצות-קבוצות לפי הגיל. כל קבוצה  
 התישבה במעגל מסביב לשפרף שעליו הנח ספר הלמוד. ששה-שבעה  
 ילדים קראו בספר אחד. חלקם ראו את הכתוב ישר, חלקם ראו אותו מהצד  
 וחלקם ראו אותו הפוך. כל קבוצה למדה בקולי קולות. על כל הרעש נצח  
 המורי. הוא הסתובב בין התלמידים, מחזיק בידו מקל או שוט. פה היה מעיר,  
 שם היה גוער וכאן היה מצליף בשוט.  
 כך היה נמשך הלמוד עד הערב.

א. ערכו השוואה בין הלמוד בכתה שלכם לבין הלמוד בחדר בתימן.  
 חברו כל הגד למקום המתאים.

לומדים רק תורה.

התלמידים בגילים שונים.

לומדים תורה, חשבון, מוזיקה ועוד.

כל התלמידים בערך בני אותו הגיל.

ענש של מלקות במקל או בשוט.

לכל תלמיד כסא ושלחן.

מלמד המורי.

ספר אחד לשבעה תלמידים.

חדר צפוף מחניק וחשוך.

לכל תלמיד ספרים ומחברות.

חדר מואר ומאורר.





## הַמּוֹרֵי הַזְקָן

מלים ולחן: שלמה מחדון

יום אותה שָׁעָה, רוֹאֶה אוֹתָם מְמוֹל  
יוֹשְׁבִים סְבִיב תְּשַׁעָה, לוֹמְדִים בְּסִלְסוּל  
הַמּוֹרֵי הַזְקָן, הַשׁוֹט עַל כְּתָפוֹ  
בְּמַבֵּט בּוֹחֵן, עוֹמֵד עַל מְשַׁמְרָתוֹ.  
פְּזֶמֶן:



הִגִּיעַ הַזְמַן! אוֹמְרַת אֲמִי  
הַכֵּל כָּבֵד מוֹכֵן לְלֶכֶת לַמּוֹרֵי  
פְּאוֹת עַל לְחַיִּי, הַסֵּפֶר בְּיָדֵי  
מְחִישׁ פְּעָמַי לְלֶכֶת לַמּוֹרֵי.

מְרַנֵּן לְבִי קוֹלוֹת בֵּית רַבֵּן  
שׁוֹב נִזְכָּר אֲנִי כְּשֶׁהֵיִיתִי קָטָן  
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שָׁבוּ הֵם יוֹשְׁבִים  
יוֹם יוֹם אוֹתָהּ שָׁעָה, שׁוֹנִים וְחוֹזְרִים.  
פְּזֶמֶן:

הִגִּיעַ הַזְמַן! אוֹמְרַת אֲמִי...

ילדים יהודים במרוקו, בתימן  
ובפולין למדו תורה בעברית.



## אהבת התורה

הלל רוצה ללמד תורה (מן האגדה)

איש עני היה בירושלים, הלל שמו. יום יום היה הלל עובד ומשתכר דינר אחד. בחצי דינר קנה מזון לבני משפחתו, וחצי דינר היה נותן לשומר בית המדרש כדי שירשה לו להכנס וללמד תורה מפיו החכמים, שמעיה ואבטליון. יום אחד לא מצא הלל עבודה ולא היה לו כסף עבור למוד התורה. הלל בא לבית המדרש, בקש והתחנן להכנס, אך שומר בית המדרש סגר את הדלת בפניו ולא הרשה לו להכנס וללמד תורה. נסה הלל להקשיב מבעד לדלת אך לא שמע דבר. הקיף את בית המדרש כדי למצא פתח או סדק שיוכל לשמע דרכו, אך לא מצא. חשב הלל מה לעשות. עלה וטפס על הגג והצמיד את אזנו אל הארבה כדי לשמע דברי תורה.



אותו היום היה יום חרף קר, שלג ירד בירושלים וכסה את גגות הבתים. הלל היה כה מרתק לדברי התורה שבקעו מבעד לארבה שלא נתן את דעתו לשלג הנערם על גבו. ידיו ורגליו קפאו אך הוא לא שם לבו לכך. כך שכב קפוא עד הבקר. למחרת בבקר, כשהגיעו שמעיה ואבטליון לבית המדרש, אמר שמעיה לאבטליון: "אבטליון אחי! בכל בקר חודר אור דרך הארבה ומאיר את בית המדרש, ואלו היום חשוך כאן." הביטו שניהם למעלה וראו דמות אדם בארבה. מהרו ועלו לגג ומצאו שם את הלל מכסה בערמת שלג גבוהה. מיד חלצו אותו והושיבוהו מול התנור. שמעיה ואבטליון הבינו עד כמה חשקה נפשו של הלל ללמד תורה. מיד צו על השומר לתת להלל להכנס וללמד תורה בלי לשלם. מדי יום למד הלל תורה מפי החכמים עד שנעשה חכם וגדול בתורה. כלם כבדו אותו וקראו לו הלל הזקן.

לפי תלמוד בבלי, מסכת יומא, לה

מדוע צוו שמעיה ואבטליון על השומר לתת להלל להכנס לבית המדרש בלי לשלם?

---



---



---



---



## הלל מלמד תורה (מן האגדה)

יום אחד בא אל הלל הזקן איש נכרי ובקש:

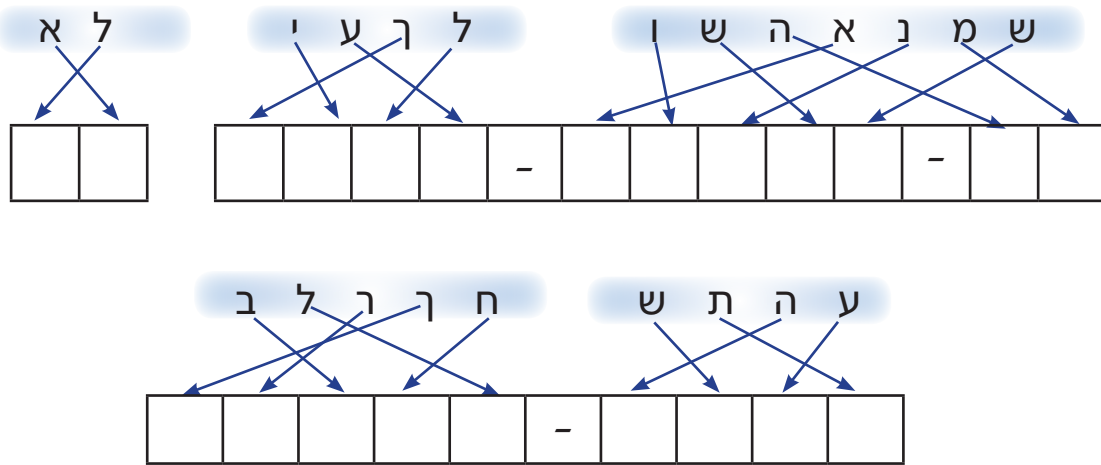
"למדני נא את התורה כלה כשאני עומד על רגל אחת." (כלומר מהר ובקצור).

חשב הלל, חשב ואמר:

התורה כלה היא...

לפי תלמוד בבלי, מסכת שבת

1. כתבו את האותיות במקום שאליהן מורים החצים ותגלו את תשובתו של הלל.



2. למה התכוון הלל בדבריו?

---

---

---

אל תקפץ מנושא לנושא.



אני יודע לקפץ על רגל אחת.





## כִּי מִצִּיּוֹן

מלים: מן המקורות

לחן: עמנואל עמירן

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה

וְדַבֵּר ה' מִירוּשָׁלַיִם.

## עֲקִיבָא לּוֹמֵד תּוֹרָה (מִן הָאֲגָדָה)

בִּירוּשָׁלַיִם חֵי נֶעַר וְשֵׁמוֹ עֲקִיבָא. עֲקִיבָא לֹא לָמַד תּוֹרָה כִּי מִשְׁפָּחָתוֹ הָיְתָה עֲנִיָּה מְאֹד. הַנֶּעַר עֲקִיבָא הָיָה בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ, לֹא יָדַע קְרֹא וּכְתֹב. עֲקִיבָא הָיָה רוֹעֵה הַצֹּאן שֶׁל אִישׁ עֲשִׂיר וּמְכַבֵּד בִּירוּשָׁלַיִם. שֵׁם הָאִישׁ כָּלְבָא שְׁבוּעַ, וְסָפְרוּ עָלָיו שֶׁכָּל מִי שֶׁנִּכְנַס לְבֵיתוֹ רָעַב כְּכֹלֵב יֵצֵא שְׁבַע וְרִגּוּעַ.

לְכָלְבָא שְׁבוּעַ הָיְתָה בֵּית יָפָה וְחֲכָמָה וְשָׂמָה רַחֵל.

יוֹם אֶחָד יֵצְאָה רַחֵל לַשָּׂדֶה וְשָׁמְעָה צְעָקוֹת וּקְלָלוֹת. הִתְקַרְבָּה וְרָאֲתָה אֶת

רוֹעֵי הַצֹּאן רַבִּים וּמְכִים זֶה אֶת זֶה. רַחֵל

הִבְחִינָה שֶׁאֶחָד הָרוֹעִים פָּנָה בְּדַבְרֵי נַעַם

וְחֲכָמָה אֶל הַנְּצִיִּים, הִצְלִיחַ לְהִרְגִיעַ אֶת

הָרוּחוֹת וּפָתַר אֶת הַמַּחְלֻקָּת.

פָּנְתָה אֵלָיו רַחֵל וְשָׁאֲלָה: "מִי אַתָּה?"

"שְׁמִי עֲקִיבָא," עָנָה לָהּ.

"הֵיכַן לְמַדְתָּ לֵישֵׁב מַחְלֻקוֹת?" שָׁאֲלָה

רַחֵל.







הַשְּׁפִיל עֵקִיבָא אֶת עֵינָיו וְאָמַר: "מַעֲוֹלָם לֹא לְמַדְתִּי. בּוֹר אֲנִי. אֲךָ יוֹדַע אֲנִי שְׂכָדֵי שְׂנוּכֵל לַחֲיוֹת בְּשָׁלוֹם הַדְּבָר הַחֲשׁוֹב בְּיוֹתֵר הוּא... וְאַהֲבַת לְרַעְךָ כְּמוֹךְ."

לְבָה שֶׁל רַחֵל נִמְשָׁךְ אֶל עֵקִיבָא הַחֲכָם וְהַצְנוּעַ. שְׂאֵלָה: "אִם אָהֵיָה לְךָ לְאִשָּׁה, תֵּלַךְ לְלַמֵּד תּוֹרָה?"

שׁוֹב הַשְּׁפִיל עֵקִיבָא מִבֵּטוֹ וְאָמַר: "אִיךָ אוֹכֵל לְלַמֵּד תּוֹרָה וְאֲנִי כְּבָר בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה?" לְקַחָה אוֹתוֹ רַחֵל אֶל שְׂפַת הַנַּחַל, הִרְאָתָה לוֹ

אָבֵן שֶׁהַמַּיִם הַזּוֹרְמִים עָשׂוּ בָּהּ חֲרִיץ, וְאָמְרָה: "עֵקִיבָא, אִם אָבֵן נִשְׁחַקֵּת מִמַּיִם זּוֹרְמִים, גַּם אַתָּה, בֶּן הָאַרְבָּעִים, תּוֹכֵל לְלַמֵּד וּלְהַחֲכִים."

שָׁמַע כָּל־בָּא שְׁבוּעַ שִׁבְתוֹ רַחֵל רוֹצָה לְהַנְשֵׂא לְרוּעֵה צֹאן עֵנִי וּבוֹר וְגִרְשׁ אוֹתָהּ מִבֵּיתוֹ. רַחֵל וְעֵקִיבָא נִשְׂאוּ וַחֲיוּ בְּעֵנֵי גְדוֹל. אֶפְלוּ בֵּית לְגוֹר לֹא הָיָה לָהֶם. בְּקִיץ יִשְׁנוּ תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם, וּבַחֲרֹף הָיוּ יֹשְׁנִים בְּמַתְבֵּן, עַל עֲרַמַת קֶשׁ. כָּל בִּקְרָה הָיָה עֵקִיבָא מוֹצִיא קֶשׁ מִשְׁעֲרוֹתֶיהָ הַיְּפוֹת שֶׁל רַחֵל וְאוֹמֵר לָהּ: "אֵלוֹ הָיִיתִי יְכוּל,



הָיִיתִי קוֹנֵה לְךָ תְּכַשִּׁיט "יְרוּשָׁלַיִם" שְׁכָלוֹ זָהָב. בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה הָיָה עֵקִיבָא כְּשִׁישׁ לְצַד יְלָדִים קִטְנָטָנִים וְלַמֵּד אֶת הָאֱלֹף-בֵּית. חִישׁ מִהַר עָלָה וְהַצְטִין עֵקִיבָא בְּלַמּוּדָיו וְכָל־הַתַּפְעָלוֹ מִשְׁקַדְנוֹתוֹ וּמִכְשָׁרוֹנוֹ.

רָצָה עֵקִיבָא לְלַמֵּד אֶצֶל גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה שֶׁבְּגִלְלֵי אֲךָ לֹא הָיָה לוֹ כֶּסֶף לְכָךְ. שְׁמַעָה זֹאת רַחֵל, הִלְכָה וְגִזְזָה אֶת שְׁעָרָה הָאֲרוֹךְ וְהִיפָה וּמְכָרָה



אותו בשוק. נתנה את הכסף לעקיבא  
 כדי שיצא וילמד תורה בגליל.  
 למד עקיבא ולמד עד שנעשה גדול  
 בתורה. גדלתו התפרסמה בכל הארץ  
 וכלם כנו אותו בשם רבי עקיבא.  
 אחרי עשרים וארבע שנים חזר עקיבא  
 לירושלים, מלווה בעשרים וארבעה אלף  
 תלמידים.

יצאו כל תושבי העיר לקבל את פני  
 הרב המפורסם, והמונים גדשו את  
 הרחובות. רחל שמעה על בואו של  
 עקיבא, מהרה ופלסה דרכה בין  
 ההמונים, וכשהגיעה עד אליו נפלה לרגליו.

ראו זאת תלמידיו, הדפו אותה ונסו להרחיקה. אמר להם עקיבא: "הניחו לה!!!  
 התורה שלי ושלכם - שלה היא!"

לפי תלמוד בבלי, מסכת כתובות, דף סב עמוד ב

שרים בדרך לתורה



## אמר רבי עקיבא

מלים: עממי

לחן: עממי

אמר רבי עקיבא,

אמר רבי עקיבא:

ואהבת לרעה

לרעה כמוך

זה כלל גדול, גדול בתורה

זה כלל גדול בתורה.

1. למה התכוון עקיבא כשאמר לתלמידיו: "התורה שלי ושלכם שלה היא"?

---

---

2. מה אפשר ללמד מספור חייו של עקיבא? סמנו ✓ ליד התשובות הנכונות.

\_\_\_ אפשר ללמד תורה בכל גיל.

\_\_\_ מי שמשקיע מאמצים בלמודים, מגיע להשגים.

\_\_\_ רועה צאן אינו מסוגל ללמד תורה.

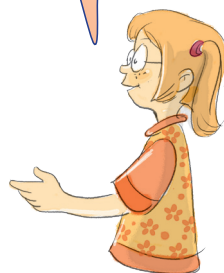
\_\_\_ רק עשירים לומדים תורה.

3. כתבו במסגרת, באותיות יפות, את הכלל הגדול בתורה לפי דברי רבי עקיבא.

אז מה, גם סבא שלי, בן ששים,  
התחיל ללמד אנגלית.



ממש מצחיק, בן ארבעים לומד  
בכתה א.



## טובה תורה מכל סחורה

מעשה בתלמיד חכם שהפליג בספינה עם סוחרים רבים. התפארו הסוחרים בסחורותיהם.

אמר האחד: "סחורתי בידי משי יקרים מארץ סין."

אמר השני: "סחורתי תכשיטי כסף וזהב משבצים באבנים יקרות."

אמר השלישי: "סחורתי שקים גדושים גרגירי ארז."

רק התלמיד החכם ישב ושתק. שאלו אותו הסוחרים: "מהי סחורתך?"

ענה להם: "סחורתי טובה משלכם, אך אי אפשר לראותה ולא למששה."

הסוחרים לעגו לו ופרצו בצחוק גדול.

לילה אחד התקיפו שודדי ים את הספינה ושדדו את כל הסחורות.

כשהגיעו אל החוף לא היה לסוחרים לחם לאכל, בגד ללבש, ולא היתה להם סחורה.

מה עשה התלמיד החכם?

הלך לבית המדרש שבעיר ולמד שם תורה. ראו האנשים שחכם הוא ונתנו לו

פרנסה. באו הסוחרים ואמרו לו: "טובה תורה מכל סחורה."

לפי מדרש תנחומא, פרשת תרומה, סימן ב

1. צבעו.

טובה תורה  
מכל סחורה

2. למה התכוננו הסוחרים בדבריהם?

## מצוות מן התורה

התורה מלמדת אותנו גם כיצד להתנהג.  
התורה מצוה עלינו:

**“כבד את אביו ואת אמך”** (שמות כ, יב)

יש לתת כבוד להורים.

**“ואהבת לרעך כמוך”** (ויקרא יט, יח)

יש לאהב את החברים כפי שאנו אוהבים את עצמנו.

**“והדרת פני זקן”** (ויקרא יט, לב)

יש לתת כבוד לזקנים.

1. כתבו ליד כל מעשה את המצוה המתאימה.

א. נדב שמר על אחיו הקטנים בזמן מנוחת הצהריים של הוריו.

נדב קים את המצוה: \_\_\_\_\_

ב. שקד התנדבה לעזור לחברתה להכין את שעורי הבית.

שקד קימה את המצוה: \_\_\_\_\_

ג. גברת לוי הקשישה עלתה לאוטובוס וכל המקומות היו תפוסים. יואב

מהר לקום ממקומו ופנה לה מקום ישיבה.

יואב קים את המצוה: \_\_\_\_\_

ד. ספרו על מקרה שבו קימתם מצוה.



2. גזרו את חלקי התצורף מעמוד 51 והדביקו כל מצוה להמשכה.

Blank rounded rectangular box for cutting and pasting.

Blank rounded rectangular box for cutting and pasting.

Blank rounded rectangular box for cutting and pasting.

## סכּוּם

לפניכם אותיות האלף־בית. ליד כל אות כתבו מלה הקשורה לתורה. על המלה להתחיל באותה האות.

	א		ל
	ב		מ
	ג		נ
	ד		ס
	ה		ע
	ו		פ
	ז		צ
	ח		ק
	ט		ר
	י		ש
	כ		ת

### מחסן

טוֹלְדוֹתֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ  
 זָכְרוּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ  
 מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

**כָּל הַכְּבוֹד!** הוֹכַחְתֶּם שְׂאֵתֶם מוֹכְנִים לְלַמֵּד תּוֹרָה.

מְגִיעָה לָכֶם מִדְּלִיָּה.

הִיא מְחַכֶּה לָכֶם בְּעֵמוּד 55. גְּזְרוּ אוֹתָהּ.





## דפי גזירה

לעמוד 4-5



בני ישראל נדדו במדבר בדרכם לארץ כנען.  
ביום הוביל אותם עמוד הענן, ובלילה האיר  
את דרכם עמוד האש.

בני ישראל היו עבדים לפרעה במצרים.  
משה דרש מפרעה לשחרר את בני ישראל.  
פרעה סרב.

בני ישראל הגיעו להר סיני ועמדו למרגלותיו.  
ענן כבוד ירד על ההר, ואש ועשן אפפו אותו.  
קולות רעמים ושוֹפָר חֲזַק הֶחְרִידוּ אֶת הָעָם.  
משה עלה על ההר וקבל מאלהים את  
התורה.

פרעה התחרט ויצא עם חיליו לרדף אחרי  
בני ישראל. בני ישראל הגיעו לים סוף. משה  
הכה במטה על הים, ואֱלֹהִים קָרַע אֶת הַיָּם  
לשניים. בני ישראל חצו אותו ביבשה.

אלהים הכה את המצרים בעשר מכות,  
ופרעה גרש את בני ישראל ממצרים.

משה הכה במטה על הים, והים שב  
לקדמותו. פרעה וחיליו טבעו בים סוף.

לעמוד 16



כותבים על הקלף את התורה.

מכינים קלף מעור של בהמה טהורה.

מחברים את יריעות הקלף זו לזו ומקבלים מגלה ארכה.

עוטפים את ספר התורה ב"מעיל" מבד או בכסוי העשוי מעץ או ממתכת.

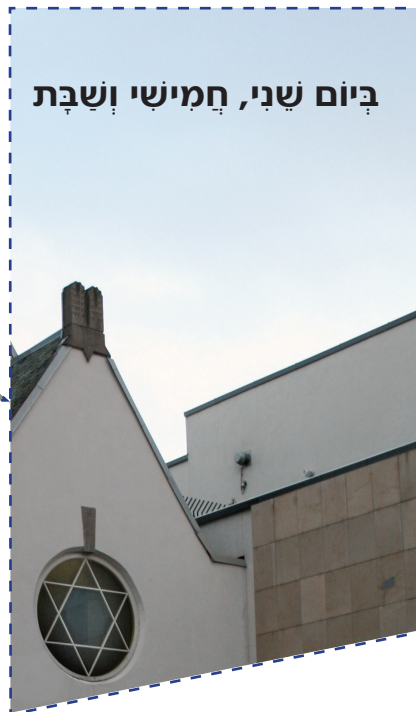
מקשטים את ספר התורה ברמונים או בכתר.

מגלגלים את המגלה על מקלות הנקראים עצי חיים.





בפרכת



ביום שני, חמישי ושבת



לכוון ירושלים



בארון הקדש



באצבע מראה



"כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ"

כְּמוֹךְ"

וְאֶת אִמְךָ"

"וְהִדְרָתְךָ"

פְּנֵי זָקֵן"

"וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ"



